

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล (เพศ อายุและรายได้ของนักศึกษา)

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาศาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 200 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาศาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) และแบบสอบถามเกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) แบบสอบถามมีค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับไม่น้อยกว่า .89

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้วิเคราะห์ การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตาม เพศ อายุ และรายได้ของนักศึกษา วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ใช้สถิติค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาศาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 40 คน เป็น เพศชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 เพศหญิง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 82.50 อายุต่ำกว่า 20 ปี - 20 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 82.50 อายุ 21 ปี ขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 รายได้ของนักศึกษาต่ำกว่า 7,000 บาท/เดือน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50 และรายได้ของนักศึกษาสูงกว่า 7,001 บาท/เดือน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50

ตอนที่ 2 การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก

ที่สุด จำนวน 3 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความพอประมาณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และ ด้านความมีเหตุผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$)

ด้านความพอประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ใช้จ่ายเงินเท่าที่มีอยู่ ($\bar{X} = 4.63$) ใช้เงินซื้อเสื้อผ้าเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ($\bar{X} = 4.42$) คำนึงถึงความจำเป็นทุกครั้งเมื่อซื้อของต่างๆ ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เป็นคนที่มีความอดทนในการเรียนและการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.20$)

ด้านความมีเหตุผลในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากันสองข้อคือ ปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบ และสามารถควบคุมเหตุการณ์ต่างๆได้โดยไม่พลั้งพลาด ($\bar{X} = 4.27$) และข้อรองลงมาได้แก่ การเล่นพนันจะทำให้เสียทรัพย์ ($\bar{X} = 4.25$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดจำนวนสามข้อ คือ ไม่ลำเอียงหรือเห็นแก่พวกพ้อง, สามารถวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ และนำมาปรับใช้ในชีวิตได้ และ จัดลำดับความสำคัญของเรื่องได้ ($\bar{X} = 4.18$)

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เห็นคุณค่าของการออกกำลังกายและออกกำลังกายสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาได้แก่ รู้จักป้องกันอันตรายจากอุบัติเหตุต่างๆ ($\bar{X} = 4.11$) รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และสะอาด รักษาความสะอาดร่างกายและเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย สามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ที่มากระทบได้ด้วยจิตใจที่มั่นคงมีความรักและเข้าใจผู้อื่นเป็นอย่างดี และพูดแต่สิ่งที่ดีและสร้างสรรค์ ไม่พูดในสิ่งที่ทำให้เกิดความแตกแยก แตกสามัคคี ($\bar{X} = 4.25$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ($\bar{X} = 4.20$)

เปรียบเทียบการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามเพศระหว่างชายและหญิง โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็น โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามอายุ ต่ำกว่า หรือเท่ากับ 20 กับ อายุ 21 ขึ้นไป มีความคิดเห็น โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบพบว่า การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามรายได้ ต่ำกว่า 7000 และสูงกว่า 7001 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 พบประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งรากฐานของความมั่นคงของแผ่นดินเปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกต้อง รองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็มและลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำ (ตวงศักดิ์ ชื่นสินธุ, 2549) เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำรินั้น มีหลักพิจารณาเริ่มแรกเป็นกรอบแนวคิดเป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีดั้งเดิมของสังคมไทยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นกรมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา ทั้งนี้คุณลักษณะเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ กษัตริย์ภูมิ บุตรมาลา (2550) ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่มีต่อทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีความเข้าใจต่อทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมและด้านทั้ง 3 คือ ด้านความประมาณในการใช้จ่าย ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจัยของ รัฐสุภิญญา สุจริต (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน: ศึกษาเฉพาะกรณี ตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร พบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนจังหวัดยโสธร มี การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน และด้านความพอประมาณ ตามลำดับ ซึ่งข้าราชการตำรวจชั้นประทวนจังหวัดยโสธร ได้นำมาการประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น และหากอภิปรายเป็นรายด้านพบว่า ความพอประมาณสอดคล้องกับ เอกชัย แซ่ลิ้ม (2545) กล่าวว่า การรู้จักประมาณในการพิจารณาและการบริโภค การพิจารณาเป็นตัวอย่างจะแสวงหา รับ บริโภค โดยสละอะไร เท่าไหร่จึงพอดีและโดยวิธีใดจึงพอดีแล้วไม่เป็นทุกข์ เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงสุขภาพดี และเอาร่างกายที่แข็งแรงนั้นไปสร้างประโยชน์

เมื่อเป็นดังนี้ควรกินอาหารประเภทใดก็ได้ตอบได้ ควรกินแค่ไหนก็ได้ตอบได้ และความพอดีในการกินก็เกิดขึ้น **ด้านความมีเหตุผล** อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงาน วิจัยของพระมหาประทีปพรหมสิทธิ์ ได้ศึกษา “การวิเคราะห์เชิงปรัชญาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง” โดยผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาจากภายในสู่ภายนอก ที่มุ่งเอาชนะกิเลสที่มีอยู่ในจิตใจ ของคนคือ ความโลภ ความโกรธ ความหลง การศึกษาเศรษฐกิจพอเพียงในความหมายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงพระราชทานหมายถึง ความพอประมาณ และความมีเหตุผลคือชื่อตรง และไม่เบียดเบียนผู้อื่น **ด้านการมีภูมิคุ้มกัน** ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ได้รับการอบรมสั่งสอนให้รู้จักรักษาสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ดูแลรักษาสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุขเมธ ตันติเวชกุล (2548) กล่าวว่าการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะรับผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงไปในด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับชีวิต ไม่ว่าจะเป็นไปตามความคาดหมายหรือผิดหวัง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยโดยภาพรวม พบว่า การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีอยู่แล้ว นอกจากนี้ ควรจัดอบรมให้ความรู้ และกระตุ้นส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อย่างแพร่หลาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ อย่างถูกต้อง ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาในสาขาวิชาอื่นหรือในคณะวิชาอื่น
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับนำการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในการแก้ปัญหาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มประชากรที่อยู่นอกสถานศึกษา เช่นกลุ่มผู้ใช้แรงงาน หรือกลุ่มพนักงานต่างๆ เป็นต้น